

Öyrətmirəm əl çəkin...

(FELYETON)

İnam Hacıyev

Ay həzərat, məmlə-
kətimizdə hesaba
gəlməz sayda məktəb-
lər balaların, vətən öv-
ladlarının qulluğu-şəri-
findədir, hansıki, yeni
bina edilən, təmir edi-
lən bu elm ocaqlarına
baxanda adamın sədəf
dəhanından bədahə-
tən, "əlhəq, əlhəq, gö-
zəl binasən!", kəlmələ-
ri çıxır.

Bax, elə bu səbəbdəndir ki, hər kəs cani-könüldən, "ey gözüm, ey canım, get məktəbə cavanım!", deyə balaları uşkola göndərir. Cün bu balaların elm ilə təşviq olunmasına şəraitin olmasına zərrə qədər şəkküşbhə yoxdur. Fəqət əfsus ki, "nə dərs olaydı, nə məktəb, nə elmü-sənət olaydı, nə dərsə, məktəbə, elmə, filanə hacət olaydı!", deyənlər də varmış. "Bu bişüurların ağılinə, kamalına bax bir, qadam kəmalinəza, bari sizdə qeyrət olaydı", deməyim gəlir.

Əlqərəz, uşkolda ümumi tədrisənin istədiyimiz kimi olması üçün bizə müsaidə edildi və əcəba bundan nə nəticə hasil oldu? Bunu bəlli etmək heç də müşkül sayılmaz, bir halda ki, təhqiq və tədqiq etmək kimi imkanımız, məramımız var.

"Uşkol gedən balam vay", deyən, ahu-nalə edən fəqir-füqəra hardan biləydi ki, günlərin bir gündündə, "qoymaram məktəbə, bir qabil uşaqdır uşağım", deməyinə ehtihad, filan qalmaya-caq. Xülasə, ərz edim ki, dəxi bundan sonra "oxutmuram əl çəkin", kimi bir xitab olunmaz, cün, uşkol getmək vacib əməllər sırasında bulunmur. Bir ərbab övladının kamala çatmasına çalışırsa, əli cibində olar və indi uçite-lə, uşkola yox, repetitor deyilən bir babaya müraciət et-sə yetər.

Mərhəba! Səd mərhəba!.. Əcnəbilər seyrə balonlarla çıxarkən, elm-irfandan imtinami olundu? Fəqət, "elmdə mahir olalar, fəzldə bahir olalar, geyələr don, gedələr məktəbə on-on". "Qəm yemə, səbr et, bu da, yahu, keçər!", deməyə tələsməyin. Zənn edəlim ki, "adəmi adəm eyləyen paradır, para-sız adəmin üzü qaradır", əcəba, övladı-bəşərə elm-irfan da verən para oldumu?

"Çatlayır, Xanbacı qəmdən üreyim, qavışıp lap acığım-dan kürəyim", məni qınama-yın. "Mən hələ dördə birin yazmayıram", yazmış olsam gör nə göftigulər qopar.

"Kim sizi qəyyum edib, hökm edəsiz bizlərə", deyənlərin olacağı əshədü-biləh məlum məsələdir. Hərçənd, bunu sual etmək istəyənlərə mən də bəyan etmək istərdim ki, indi valideyin, "oxutmuram əl çəkin" demir, az qala, uşkolda uçitel, öyrətmirəm əl çəkin, deyir ki, bəndeyi-fəqirlərin hərəsi bir mürəbbiye, yəni, dövrün, zamanın dili ilə desək, bir repetitor tutub, para müqabilində övladlarını təh-silli, kamallı etsinlər.

Bax, "budur aləmi-nisvan, budur hali-müsəlman". Heç şübhə etmərik ki, bize nə, deyənlər də bir gün giriftar olar əlbət bu xüssənda. "Bizlərə dəxli nədir yoxdur əger çarələri, qoy ağarsın füqəra gözlərinin qarələri", deyən övladı-vətən üçün demək istərdik ki, "bimərhə-mət əyanlarına şukr, xuda-ya!".